

Debreceni Ujság

1899.

Debreczen, 1899.

III. év 73. szám.

Kedd, márczius 14.

DEBRECZENI UJSÁG

ELOFIZETESI ÁR:

helyben: Félévre . . . 5 frt — kr.
Negyedévre 1 „ 50 „ Félévre . . . 5 frt — kr.
Negyedévre 2 „ 50 „

Felelős szerkesztő és lap-
tulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSEG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Hungária-palota földszint. Bejárat
Kádas-utca felől.

Ugron Gábor programja. Távirati tudósítás.

Lapunk szombati számában megírtuk, hogy a parlamentbe vizs-
szatér Ugron Gábor és párthivei
oem fognak beolvadni a független-
ségi pártba, hanem a gyakorlati
függetlenségi politika terére fognak
lépni, a mi annyit tesz, hogy a
kormányképeség kedvéért enged-
nek a 48-ból. Ezt a föltevésünket
most maga Ugron Gábor igazolta,
a ki tegnap Kolozsvárt nyilatkozott
jöveendő iránya felől.

A szilágysomlyói ellenzék elnö-
kéhez intézett válaszbeszédét azzal
kezdte, hogy az értelmiség romlott-
sága, a nép gyöngesége, a mely az
utóbbi évek közéletét az erőszakkal
a korrupcióval szemben reményte-
lenné tette, nem változott. A hely-
zet azonban átalakult. A kormány
pártja oly nagy és a kormányelnök
annyi rokonérzéssel találkozott, hogy
az erőszakra és a visszaélésre szük-
sége nincs, tehát az erkölcsöket lehet
gyógyítani és lehet a erőt gyűjteni.

A nemzetipárt beolvadása után
— ugymond — a függetlenségi

eszme áll szembe a kormánypárt-
tal. Mint ilyennek tanúságot kell
tennie államszervező és kormányzó
képeségéről. *Nem elég, ha csak az
elveket proklamálják, hanem az elvek
megvalósításának tervezetét is el kell
készíteni, mert az elvek egészükben
hangoztatandónak, de fogantatásu-
kat valamely részleten kell megkez-
deni. Most a közgazdasági önállóság
lépett homlokterbe, melyet ha kiviv-
tunk, további alapja és meggyőző
bizonyítéka lesz annak, hogy az
önálló államélet az erők egyesítésé-
nek, fokozásának és saját célunkra
való alkalmazásának politikája.*

Harminc esztendővel ezelőtt
el arra, miként törjék meg a nem-
zet ellenállását, fertőztessék meg
erkölceit, a helyett, hogy neme-
sebb tulajdonságait kifejlették volna
és erőit egyesítve, nagy nemzeti cé-
lok felé irányították volna. Nem
dolgozták ki a földmívelési, ipari,
kereskedelmi politika programját
és ezt a mulasztást most kell pó-
tolni. A kedvező hangulat a parla-

menti életben arra lenne fölhasz-
nálendő hogy minden párt és a
szakkörök legjobb erőinek igénybe
vételével több évtizedre, talán egy
századra megállapítsák a nemzeti
munkálkodás kerete és munkapro-
gramja, hogy minden intézkedés
tervszerűen és tudatosan történ-
hessék.

E munkához — így fejezte
Ugron beszédét — fölajánlom tevé-
kenységemet. Midőn az önök jelö-
lését elfogadom, megmaradok az,
a ki voltam, folytatam, sőt foko-
zom a függetlenségi politikának érvé-
nyesülése érdekében a gyakorlati irányt
mely nem azt mondja: mindent
vagy semmit, hanem a mely meg-
szerzi, a mi elérhető és biztosítja,
hogy a részleges sikerben is tá-
maszt nyerve tovább küzdjön. Ár-
pánkat learatjuk, bár a buzánk még
nem érett meg; buzánkat, ha még
érett, behordjuk, bár még messze
vagyunk a kukoricaszedéstől. A ke-
rület különös érdekeit szivesek lesz-
nek megismertetni, hogy azokat is

Tárca.

A hódításról és a házasságról.

Egy amerikai lap munkatársa ér-
dekes kérdésben interjúolta meg a
hölgyeket. Megkérdezte tőlük, hogy
mi a véleményük a hódításról és a
házasságról. Néhány válasz;

Egy kékszemű leánynak az a vé-
leménye, hogy egy fiatal ember, aki
sikert akart elérni, a szerelmi vallo-
mását nem szabad sokáig halogatni s
helyét imádottja szívében viharosan
foglalja el, amíg el van még ragad-
tatva tőle a hölgye és mielőtt még al-
kalma volna arra, hogy unalmasnak
találja, vagy ostoba fráternek tartsa.
A hódítás után kitartással kell még
udvarolnia, az ügyet simán, kereken
boldogan véghez kell juttatni és kül-
nösen azon buzgólkodni, hogy az es-
küvő minél előbb meglegyen, mert a

hoszszu mátkaság halála a szere-
lemnek.

Egy szőke hölgy akinek szerel-
mes ügyekben nagy a tapasztalása,
csak egyetlen egy alkalmas eszközt
ajánl a czél érdekében; a szerelmi
vallomást és házassági ajánlatot akkor
kell megtenni, amikor a fiatal leány
legkevésbé várja: nem kell neki időt
engedni a meggondolásra s arra kell
kényszeríteni, hogy a választ rögtön
adja meg, vagy soha. Ő maga mondja
csak egy ilyen kategorikus vagy-vagyra
adná meg magát. De attól tart, hogy
sohasem fog találni olyan fiatalembert
aki erre a vakmerőségre képes volna.

Egy fekete hajú leány így vá-
laszolt:

— Ha egy fiatal ember egy fiatal
leányt örjögve szeret és kitartása van
föltétlenül sikere lesz. Az özvegy em-
berek ezt jól tudják és azért van is
mindig sikerük.

Beszél azután az özvegy férfiről,
aki elment a választottjához, letette a
kalapját, aztán nyugodtan kijelentette
hogy addig nem megy ki a szobájából
amíg meg nem hallgattja. A fiatal leány
nem tehetett egyebet, meghallgatta,
csak hogy megszabaduljon tőle.

Egy ábrándos szemű leány azt
tartja, hogy a szerelemnek nem szabad
viharosnak, hanem szelidnek lenni. A
szerelmes legyen az eljárásában lassu
és megfontolt, mert ő sohasem venné
el tőle egy kis flirtnek az örömét. Ha
már egyszer untatniok kell egymást a
házasság előtt.

Végül egy szépség, aki nagyon
kedvelt a new-yerki társaságban, kije-
lenti, hogy az ő lovagjának időt enged
az „ostrom megindítására,” de ha már,
egyszer megindította, akkor folytassa
is energikusan és ugyancsak ne gon-
doljon fegyverszünetre.

Megjelenik mindennap korán reggel.

Előfizetési ára házhoz hordva egy hónapra: ötvenkrajczár.

szolgálgassam. Tudom, hogy guay fog érni, mert újból a politikai térre léptem, de hát ellenállhatatlan ösztön hajt, hogy az emberiséget, a hazát szolgáljam, mert a mióta Krisztus az égből leszállt a földre, az angyalok társaságában eljött az emberek közé és égi trónjáról keresztfa alá lépett, azóta e példa mindnyájunkat arra ösztönöz, hogy szenvedjünk az emberiségért és résztvegyünk a megváltás örökké folyó munkájában.

A képviselőház ülése.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, márcz. 13.

Perezel Dezső elnököl. Az elnöki előterjesztések során jelenti, hogy Major Ferenc (néppárti) képviselő sürgős interpellációt jelentett be a kínai foglalkozási terv dolgában. Kérde a Házat, hogy megengedi-e, hogy a képviselő ma és nem a rendes interpellációs napon tehesse meg interpellációját?

— Megengedjük! — kiáltották minden oldalról.

— A képviselő ur tehát az ülés végén megteheti interpellációját, — enuniciálta az elnök.

Következett a napirend.

Mindenekelőtt elfogadták harmadszori olvasásban a kiegyezési provizóriumról, a magyar-horvát kiegyezésről és a városok fogyasztási adójóvedelmének ideiglenes rendezéséről szóló törvényjavaslatokat.

Azután áttértek a

Költségvetés általános tárgyalására.

Neményi Ambrus a pénzügyi bizottság előadója foglalja el az előadói széket.

Hegedüs Sándor vele szemben a miniszteri bársonyszéken melán hallgatja az új előadó beszédét. Evtizedeken át ő ismertette a költségvetés tárgyalás elején az ország pénzügyi helyzetét. — Mindig vidáman, mindig rózsás színben és utána mindig felállt Horánszky Nándor, hogy az ő éles kritikájával szétszlassa azt a rózsás Muzsa-fátyolt, melybe Hegedüs a pénzügyi helyzetet burkolta. Évről-évre így szokott ez lenni. Nóta is volt róla, mely így jellemezte ezt az évenként ismétlődő jelenetet.

Sándor mindig: haj, haj, haj.

Nándor mindig: baj, baj, baj.

Ma Hegedüs Sándor miniszter, Horánszky Nándor pedig Lassinpiccoloban heveri ki az obstrukció fáradságát.

Neményi Ambrus előadói beszéde alapos, jól átgondolt pénzügyi tanulmány volt.

Meleg szavakban emlékezik meg Hegedüs Sándorról, ki több mint két évtizeden át a költségvetés tárgyalá-

sait bevezette és az ő páratlan kompetenciájával és mindig lendületes ékes szolálásával az államháztartás helyzetéről a követett vagy követendő pénzügyi politikáról kimerítő érdekes és tanulságos képet adott. Az ő példáját követve, szónok is a legnagyobb súlyt arra fekteti, hogy a hának a költségvetés és az államháztartás állapotáról tiszta és kimerítő képet adjon, de egyúttal ráutaljon oly körülményekre is, melyek alkalmasak lehetnek arra, hogy államháztartási rendet megzavarják. Mert költségvetésünk a multakkal szemben már nagy haladást mutat, a mennyiben mindinkább közeledünk a normalbudget ideáljához, a melynek megvalósítása magánembernél a biztosított jobbmódot jelenti, államnál pedig azt, hogy a kulturállam színvonalát elérte, a mely fix szükségleteket fix bevételekkel fedez és rendezni képes olyankor is, mikor ideiglenesen egyes pontokon visszaesés vagy előre nem látott magasabb szükséglet mutatkozik. Ezt a kedvező helyzetet azonban megzavarná a ház, ha attól a nemes törek véstől vezetettve, hogy az országot minél több közhasznú intézménnyel ellássa, úgy mindezt az utolsó években némejkor tette a költségvetésen kívül részben oly kiadásokat szavazot meg, melyek csak egyszer jelentkeznek részben olyanokat, melyek a költségvetést állandóan, évről-évre terhelik, részben megszavazott olyan kiadásokat azonnal a költségvetésbe be illesztendő részben pedig oly kiadásokat, a melyek a költségvetésen kívül automon, jobban mondva, nomát életet éltek. Ez ellen a rendszer ellen küzdött mindig a pénzügyminiszterrel teljes egyetértésben a pénzügyi bizottság. A helyzet e tekintetben is lényegesen javult, de azért van még elég kiküszöbölni való, pl. a külön tárcaadóságoknak rendszere; megszorítandó továbbá a lehetőség az u. n. alapszerű kezelés, habár az illető alapok üdvös helyes és törvényes céloknak szolgálnak.

Az 1899. i költségvetésre áttérve, konstatálja, hogy ebben az 1898. sanyaru évnek a tapasztalatai gondosan figyelembe vannak véve. Az 1898. esztendőnek eredményei pontosan megállapítva még nincsenek, azonban szónok az eddig nyilvánosságra került adatokból azt következteti, hogy az egyenes adók az előirányzatnál többet eredményeztek, ellenben a fogyasztási és italadók stagnációt mutatnak, az államvasutaknak pénzügyi eredményei pedig szintén csak éppen, hogy az előirányzatot elérték.

Ezeknek a tapasztalatoknak megfelelően történt az előirányzat a folyó 1899. évre, de a ki ezt költségvetést részletesebben és behatóbban vizsgálja tapasztalhatja, hogy a pénzügyminiszter sok titkos rezervát tartogat ezuttal is, hogy esetleg előre nem látott kedvezőtlen körülményekkel is szembe szállhasson. A helyzet az, hogy az utolsó évtized nemzeti munkájának, ál-

dozatkézségének és önmegtagadásának legbecesebb vívmánya, az államháztartási egyensúly biztonságban van mindaddig, míg határt szabunk a túlságos terjedésnek. Másrészt azonban szükségünk van arra, hogy az önmérséklet parancsait kérlelhetetlenül alkalmazzuk. Szüksége van erre a kormánynak és szüksége van rá a Háznak, mely a közvéleménynek sürgető szavával áll szemben. Szükségünk van erre a szigorú ölmérsékletre azért, — mert ha a helyzetet epigrammszerűen akarom kifejezni, ezt abban a formulában tehetem, hogy jövedelmeinknek nagyobb mértékben való emelkedése oly korszakba esik mely mögöttünk lezárult; ellenben némely kiadásaink tetemes és elkerülhetetlen emelkedésnek korszaka még csak ezután fog megnyílni.

A költségvetési vita első szónoka gróf Zichy János volt. Az ifjú néppárti gróf igen rokonszenves szónok. Rózsás arcú, elegáns fiatal ember. — Kellemesen csengő organummal és — a mi mágnásoknál ritka — jó magyar kiejtéssel beszél. Beszéde tartalmilag is kerekded és jól átgondolt. A kormányelnök programbeszédével foglalkozik és bus örömmel üdvözlí a törvényjog és igazság bekövetkezett korszakát a kormány politikája iránt elvi okokból bizalommal mégsem viseltetik és a költségvetést nem fogadja el.

Ezután Sir John Asbóth állott fel, hogy az ő saját külön pártállása szempontjából bírálja a kormány eljárását és főleg annak kiegyezési politikája ellen fordul, mert félti ettől politikájátsa monarchia egységét.

Az ülés végén Major Ferenc a következő interpellációt intézte a miniszterelnökhöz.

Van e tudomasa az igen tisztelt miniszterelnök urnak azon törekvésről, hogy külügyi kormányunk a kínai partokon területeket óhajt bérelni, vagy már esetleg bérlett is.

POLITIKAI HIREK.

Polónyi Géza H.-Szoboszlón. Polónyi Géza országgyűlési képviselő kedden választókerületébe, Hajdu-Szoboszlóra utazik, ahol márczius 15-én beszédét fog tartani, melyben — mint a Pol. Értesítő írja — a függetlenségi párt kormányképességét felölölő programszerű nyilatkozatokat fog tenni. E nyilatkozat ebben az alakban egyelőre az ő egyéni nézeteit fogja kifejezni, de beszéde előfutárja lesz annak az akciónak, amit a függetlenségi párt egy része a párt kormányképességé átváltoztatása s programjának gyorsabb és lehető érvényesítése érdekében legközelebb meg fog indítani. A kitűzött programot részben már régebben képviselte a párt egyik árnyalatának volt vezére Ugron Gábor, aki most ismét bekerült a Háza s ki fogja oontani a kormány képes függetlenségi párt zászlaját.

A szolnoki főispán. Politikai körökben érdeklődéssel várják, milyen irányban dől el Almásy Géza jásznagy kunszolnokmegyei főispán kérvénye, aki írásban is benyújtotta lemondását. Már emlegetik is utódját gróf Almásy Imre nagybirtokos és Magyar Kossa Géza. orsz. képviselő személyében.

TARSAS ÉLET.

A vendéglős számlája.

— A rang. —

Egy tuniszi kapitányról beszélnek a francia lapok: Legényével együtt tért be a vendéglőbe és ott ebédeltek. Két terítéket rendelt és az ebéd végén a vendéglős átnyújtotta a számlát:

— Két teríték á 2 frank, összesen 4 frank.

A kapitány felfortyant:

— Hogyan, két teríték két frankjával? Hát épúgy számítják a kapitánynak, mint a közlegénynek?

— Ha ugyanazt fogyasztják, természetesen ugyanannyit fizetnek.

— Az nem járja! Ebben nincs logika. Hová lenne a tekintély, ha nem fizetnék többet, mint az inasom.

— De kérem.

— Semmi kérem. Adja ide azt a számlát.

A vendéglős engedelmessékedett s a kapitány kijavította:

— A kapitány terítése 3 frank, az inasé egy frank. A két teríték összege marad, de a tekintély nem szenved csorbát.

VIDÉK.

Szocialista zavargás. A hevesmegyei Balla községben ma — mint nekünk írják — szocialista zavargás volt. Az elégedetlen szocialisták megtámadták a pap lakását és beverték az ablakokat. A csendőrség a főcinkosokat letartóztatta és ezzel helyreállott a nyugalom, melynek fenntartása végett erős csendőrkülönítmény czirkál a faluban.

A szerelmi bánat áldozata. —

A esabai földműves iskola egyik legjobb ösztöndíjas növendéke, Tóth Antal a szülőföldjén megszeretett egy leányt, aki meg is ígérte, hogy megvárja, míg iskoláit végzi és hű felesége lesz. A leány azonban nem tarthatta meg ígéretét, mert elsovadt s egy szép napon nagy részvét mellett kikisérték utolsó útjára. Ezen a legény annyira elbusult, hogy míg társai reggelire mentek, ő fejbe lőtte magát. Meghaltán bucsuzik szüleitől, tanulóársaitól, az intézet igazgatója és tanári karától. Elmondja, hogy szerelmi bánat üzte a halálba. A golyót Wallisch Ferencz dr. járási orvos ugyan kivette fejéből, de alig hihető, — hogy megmentik az életnek.

Gombgyár Szarvason. Tudósítónk jelentése szerint Szarvas város képviselőtestülete gombgyár fölállítását határozta el. Eichberg Adolf morvaországi gyára fog letelepülni Szarvason, olyan mértékben, hogy 350 munkást foglalkoztatna. A város 6000 frt évi segélyt biztosít 10 évre. Fábry Sándor alispán erősen buzgólkodik a gyár letelepítése ügyében.

Két főrangú hölgy a betegekért. Békéscsabai levelezőnk két magyar mágnásasszony jótékonyágáról értesít bennünket. — Az egyik Wenckheim Krisztina grófnő, aki a nagyszabású ujjaljai kórházban felállítandó kápolnát teljesen berendezte és minden szükségességgel felszerelte. — A másik főrangú hölgy Almásy Kálmáné, Wenckheim Mária grófnő pedig a kórház mellett lévő kertjéből 10 hold földet adott át alapítványként, hogy a betegeket jobban élelmezhessek. A nemes tettek nem szorulnak dicséretre.

Óvoda és mézszárszék. Bihar-Püspöki községe nemcsak a legényeiről híres, hanem jól tud gazdálkodni is. Mint értesülünk, a képviselőtestület nemrég elhatározta, hogy az óvoda épület telkén levő üres magtárt kiadja mézszárszéknek. Tiszteljük a püspöki képviselőtestület felfogását és izlését, azonban azt hisszük, hogy az óvoda telkére éppenséggel nem való a mézszárszék, ambrá illatával, komondoraival és más egybeivel.

Lefokozott katonatisztek.

Két megtévedt fiatal ember soráról értesülünk egyszerre. Mindakettő a legszebb reményekkel telve választott pályát s most, mikor már a tiszti kardbojtot viselték, megfélekedve a tiszti becsületről, tönkretették egész karrierjüket.

Az egyik a győri helyőrség főhadnagya, Wollmann, aki a kezelésére bizott élelmezési pénzekből 2000 forintot elikkasztott s most börtönben várja büntetését.

A szerencsétlen 19. gyalogezredbeli főhadnagy volt. Inni és kártyázni szeretett s noha passzióihoz Győrött nem igen talált alkalmat, de azért hol egyik, hol a másik társaságban megfordult. Mikor gondolta, hogy reá fog jönni a sikkasztásra, a hét elején meg akart szokni. De mert szemmel kísérték, épen szokése előtt sikerült elfogni. Azonnal becsukták s bűnvizsgálatot indítottak ellene. A főhadnagy büntetése rangvesztés és néhány évi börtön. Az elővizsgálat befejezése után Komáromba viszik.

A másik ehhez hasonló esetet Komáromból jelentik: Zárahál Jósef a nagyváradi 37. ezrednél szolgált, mint tényleges hadnagy. A nagy nővér alkalmával — nem tudni könnyelműségből, vagy más indokból — annyira megfélekedett tiszti rangjáról, hogy hozzá nyult a század pénzéhez

Vagy 150 forint hiányt észleltek, de már ekkor Zdráhált nem találták sehol. — Elbujdosott Nagyváradról, de csak hamar elfogták.

Ezelőtt egy héttel már hire ment hogy közlegénységig lefokozták és 4 évi utánszolgálatra ítélték. A szerencsétlen hadnagyot Nagyváradon mindenki ismerte.

SZINHAZ.

Tromf.

1. Színésznő: Mit adnál érte, ha olyan volna a hajad színe, mint az enyémnek?
2. Színésznő: Nem tudom. Hát te mit adtál érte?

A vereshaju. Lukácsi Sándor régi jó népsziművét a Vereshajut feltűnően kis számú közönség nézte tegnap végig. Ugylátszik a debreczeni közönség érdeklődése megcsappant a népsziművek iránt igaz ugyan, hogy a Vereshaju már sokszor színrekerült nálunk, de viszont az is igaz, hogy nemcsak az a jó ami új s bizony a mai szini irodalom termékei nem igen állják ki a versenyt a régiekkel. Az előadás különben elég jól sikerült. A legnagyobb sikert F. Kállay Lujza aratta a czimszerepben, gyönyörűen előadott dalaival. Úgyes partnere volt Rubos Árpád, kinél magyar dalt jelenleg senki sem énekel szebben a debreczeni szintársulat tagjai közül. Sziklay Miklós Veréb Jankója igen jól sikerült alakítás volt. Említésre méltó sikert arattak még Szabó Irma, Kiss Irén, Komjáthy János és Fenyéri Mórincz.

Opera előadás. A debreczeni színházban a folyó évad során bemutatott operák száma még megszapordik egygvel. Az énekes személyzet ugyanis most Traviata operára készül amelynek első előadását e hó végére tervezik.

Új darabok. Komjáthy János szinigazgató megszerezte előadásra Géczy István Sárdy ház című sziművét amelyet Kolozsváron sikerrel mutattak be. A görög rabszolga operett bemutatását már ebben az évadban nem igen remélhetjük, Sidney Jonesnek, a Gésák szerzőjének eme sikerült alkotását már csak a jövő szezonn operett slágerjének tartogadják.

Egy kis tévedés. A vigszínházban a Dr. Pepi-t játszották. Valamelyik fölvonás köz alatt egy földszinten ülő ur kiment a középső székek egyikéből, egész sor embert fölállítva e miatt. Ezek közt volt egy vidéki ur is, a ki nem tudta, hogy az ülések, ha fölkelnek róluk, maguktól fölcsapódnak. Ez okból, a nélkül, hogy hátra nézne nyugodtan leült — le, egészen a földre. Lepottyanása hangos derűtséget fakasztott a mögötte ülő urból. Erre a föltápáskodó ember hátrafordul s így szól a nevetőhöz;

— Nálunk vidéken az ilyen rossz vicceket ezzel fizetik!

S ezzel nyakon üti a nevetőt. — Általános háborgás, feleselés, lovagias bemutatkozás következett — de voltak a kik most még jobban nevettek mert kiderült a vidéki ur tévedése: ő ugyanis azt hitte, hogy a mögötte ügő ur észrevétlenül kihuzta alóla a széket.

Szinbázi műsor. Ma, Kedden 1899. márczius 14 előestéjén bérlet 135. szám „Rákóczy Ferenc, történeti színmű. Szerdán márc. 15-én diszeldadásul bérletszünetben: Márczius 15. Irta; Szávay Gyula, utána; A kápolnai csata, történeti népszínmű. Csütörtökön márc. 16-án bérlet 136 szám „A“ Fausztoeska operette. Pénteken márc. 17-én 137 szám „B“ Gasparone nagy operette, zenéjét szerzette: Millöcker K. Szombaton, márc. 18-án bérlet 148 szám „C.“ A Gyurkovics lányok, Vasárnap, márczius 19-én két előadás délután 3 órakor Argyil és Tündér Ilona este bérletszünetben; A baba operette.

Thaly Kálmán, Rigó Ferenc és az osztrák lap

Rigó Ferenc bihari képviselőre ugyancsak haragudnak most az osztrákok. A bécsi „Neue Arme Zeitung“ ugyanis erősen támadja Fejérváry honvédelmi minisztert, mert nem utasította rendre a képviselőházban Rigó Ferencet, amikor ezt kiáltotta:

— Csatornába a Hentzi-szoborral!

A nevezett újság így kezdi a kifakadását:

„Valami Thaly nevű ur, aki unalmas óráiban mint Rákóczy történész, az irodalommal is megpróbálkozott, nagyon sok ideje lévén, a magyar képviselőházban szóba hozta megint a Hentzi-szobrot. Erre egy Rigó nevű ember azt kiáltotta közbe: Kanálisba vele! Az elnök rendre utasította a közbeszólót, tehát a formának elég van téve ámde a magyar képviselők nem törődtek az elnök rendutasításával és még meg is éljenezték Rigót. Ugyan mit szólnának akkor egy magyar városban, ha valaki nálunk elkiáltaná magát Kanálisba a Kossuth-szoborral! Nem linchelnék-e meg? — Nem ütnék-e agyon az illetőt!”

Ezt mondja a bécsi katonai újság, amely végül kijelenti, hogy most nem veszteget több szót a dologra, mert lesz idő, amikor még őszintebben megmondhatja az igazat Fejérváry bárónak.

Nos, mi csak azt mondhatjuk erre a német lapocskának, hogy Kossuthnak még nem állítottak szobrot — Ausztriában, bár megérdemelné, hisz az osztrák alkotmány legelső sorban Kossuthnak köszönhető. És aztán mégis csak van egy kis különbség a népszabadság örökemlékü apostolának szobra s egy esküszegő hazaáruló szégyenszóla között.

UJDONSÁGOK.

A mai bizalmi nyilatkozat.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága mai rendkívüli közgyűlésén nyilatkozik arról, milyen hatással van reá a politikai helyzet alakulása és milyen érzellemmel viseltetik az új kormány iránt.

A törvényhatósági bizottság 29 tagja kérte a rendkívüli közgyűlés összehívását, hogy a törvényhatóság üdvözölje a politikai béke megteremtőit és bizalmát feliratban tolmácsolja. A huszonkilenc aláíró száma máig ugyan csak felszaporodott. „Csatlakozunk“ aláírással még hatvannál többen irták alá, úgy hogy a mai rendkívüli közgyűlés előtt már nyolcvannál több bizottsági tag nevében kerül a bizalmi felirat tárgyalás alá.

Mig közgyűlésig jutott a dolog érdekes mozzanatok merültek fel. Ki sült, hogy a debreczeni szabadelvű part kebelében is két áramlat lép sorompóba egymással; Az egyik a kisebbség még mindig rokonszenvezik a Bánffy-Tisza törekvésekkel, a másik többség a Széll Kálmán elnöklete alatt alakult kormányba fekteti bizalmát. Hogy így van, megnyilatkozott a szabadelvűpárt intéző bizottságának legutóbbi ülésén, ahol a bizalmi felirat kérdése, ellentétes vélemények kitörését s ennek alapján egy kis heves vitát is provokált.

Csak hogy ez a körülmény hatással volt a Debreczenben most feloszlott nemzetipártra is. A 125 tagból álló párttagjainak csak egy része lép be a szabadelvűpártba, a másik rész marad. Nem azért, mintha nem lelkesedne a Széll kormány programjáért, de azért mert épen a debreczeni szabadelvűpártban maradt egy kis rész, amely még mindig nem bír felszabadulni a Bánffyhoz és politikájához fűzött rokonszenvelől.

A bizalmi felirat ügyét különben tegnapi ülésében készítette elő a tanács és határozati javaslata oda konkludál, hogy a törvényhatóság üdvözölje Széll Kálmánt és a kormány többi tagjait, mint a politikai béke helyreállítását és tegyen ígéretet a kormány hazafias törekvéseinek lelkes támogatására.

* **Kertészeti kiállítás Debreczenben.** Pár nap előtt megemlékeztünk arról, hogy az országos kertészeti egyesület elnökségének kezdeményezésére még ez év során kertészeti

kiállítás lesz Debreczenben. Akkor meg irtuk az' is, hogy az egyesület kiküldöttei Debreczenbe érkeztek, hogy e tárgyban tanácskozásokat kezdjenek a debreczeni kertészekkel. A tanácskozások végeredménye az lett, hogy a kertészeti kiállítás Debreczenben leendő megtartását kimondották s idejéül a folyó év szeptember hónapját tűzték ki. A kiállítást, a mely épp olyan érdekesnek, mint amilyen gyönyörködtetőnek ígérkezik, a nagyérdőn tartják meg. Szeptember 20-án ünnepélyesen nyitják meg s nyolc napon át marad nyitva a kiállítás. A debreczeni kertészek küldöttsége: Pacelt János, Heikal Ede, Janátka Alajos és Farkas I. már tisztelgett is, ebben az ügyben Simonffy Imre kir. tan. polgármesternél a kiállításról megígérte megajeleztetésében támogatását. Most a kiállítás szervezői támogatásért, törekvésük elősegítéseért a tanácshoz fordulnak, amely a megengedhető korlátok között bizonyára nem fog elzárkózni a kérelem teljesítése előtt. Szóval a debreczeni kertészeti kiállítás ügyében nagy arányú mozgalom indult meg s kertészeink már is megtették a szükséges intézkedéseket, hogy annak sikerét biztosítsák.

* **A királyné gyász vége.** A szivekben nem szűnik meg a mi megdicsőült királyasszonyunkért: Erzsébetért való gyász, az udvari szertartás szerint való gyász azonban már szerdán, e hónap 15-én megszűnik. Ekkor lesz vége a 6 hónapos tartott udvari gyásznak, melynek első 2 hónapja a legmélyebb, a második 2 hónapja a mély az utolsó 2 hónapja félgyszabban telt el.

* **A debreczeni állami főreáliskola ifjúsági önképzőköre által 1848. márc. 15. emlékére rendezett ünnepély műsora:** 1. Magyar nyitány, előadja az ifjúsági zenekar. 2. Megnyitó beszéd, mondja Kardos Albert vezető tanár. 3. Március 16. emlékezete. Ünnepi beszéd, tartja Varga Jenő VIII. o. t. 4. Magyar dalok, előadja az ifjúsági zenekar. 5. Talpra magyar, szavalja Biszthka János VI. o. t. 6. Gavotte, előadja az ifjúsági zenekar. 7. A sajtó szabadságáról. Értekezés, felolvassa Görög József VIII. o. t. 9. Himnus, előadja az ifjúsági zenekar. 9. Nagy idők, szavalja Dimák Géza VI. o. t. 10. Rákóczy-induló, előadja az ifjúsági zenekar.

* **Mai gyerekek.** Etus (12 éves). Elmegy ma a színházba?

Ella (14 éves). Szívesen mennék, — de mama nem engedi meg.

Etus. És te azt eltöröd? Hát nincs semmi tekintélyed a háznál?

* **Debreczeni ifju sikere.** Az országos magyar gyorsíró egyesület vasárnap délután tartotta meg idei íróversenyét a képviselőház üléstermében. — A pályázók közül Madarasi Gyula debreczeni joghallgatót dicsérettel tüntette ki a versenybíró.

* **Petőfi ünnepély.** A főiskolai önképzőkör márczius 19-én Petőfi ünnepélyt rendez a következő műsossal: 1. „Talpra magyar!” ifj. Szotyori N. Károlytól. Előadja: a főiskolai énekkar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja: Birtha István VIII. o., elnök. 3. Oda. Irta: Oláh Gábor VII. o. tan. Szavalja; Kun Zoltán VIII. o. tan. 4. Emlékbeszéd. Irta és felolvassa; Birtha István VIII. o. tan. 5. Komoly szavalat. Tartja; Balogh Ernő VIII. o. tan. 6. Kurucz nóták. Székács Gyulától. Előadja; a főiskolai énekkar. 7. „Talpra magyar!” Szavalja; Szabó Gyula VII. o. tan. 8. Humoreszk. Irta és felolvassa: Szabó István VIII. o. tan. 9. Vig. szavalat. Tartja; Vég József VIII. o. tan. 10. Szózat. Egressytől. Előadja; a főiskolai énekkar. Az ünnepély a kollégium disztermében délelőtt fél tizkor kezdődik.

* **Bánatában.** Vedres Mihály kőműves sokszor volt már büntetve részegeskedés miatt. Ma ismét a rendőrök szedték fel az utcáról, olyan tehetetlen állapotban volt. Azt vallja, hogy bánatában itta le magát, mert a szegények házából kicsapták — részegeskedés miatt.

* **Szamar-é az igazgató ur?** Egy vidéki városban a közelmúltban a takarékpénztár bukott meg. Alig két héttel előbb a közgyűlésen szóba hozták a takarékpénztár állapotát és az egyik igazgató kijelentette, hogy *ő nem lát semmiféle veszélyt.* A takarékpénztár még a hónap folyamán megbukott, mire a helyi élelap egy képet közölt, mely az igazgató urat *számárnak* ábrázolta, amint felkötött égő csóvával nyitott puskaporos hordókon sétál. A kép alatt az állott: „*az igazgató ur sem látott veszélyt.*” Az igazgató ur sajtópert indított, melynek tegnapi végtárgyalása és a mely a vádlott egyhangú felmentése után egy igen mulatságos, általános derűtséget keltett jelenetet okozott. Mikor a panaszosnak bemutatták az inkriminált képet, a védőügyvéd azt kérdezte a panaszostól, határozottan *magára ismer-e a lerajzolt számárban?* Az igazgató ur néhány pillanatig habozott és végül általános hahota között kijelentette, hogy: *nem.* Ez okozta a felmentést.

* **Inas háboru.** Valóságos utcai botrányt rendezett ma két inas a város egyik legnépesebb utcáján. Kövel és dorongokkal püfölték egymást s a rendőrök alig tudták őket szétválasztani. Szilágyi Lajos és Nagy Andrásnak hívják a jó nevelésű ifjakat, kiket a rendőrség szigorúan megbüntetett.

* **A cigányok eredete.** A vályogvetés a vadmuksika mestereit ujabban sokkal kevésbé előkelő helyekről származtatják le az ethnográfusok, mint régebben, mikor minden cigány Fáraó ivadéknak tarthatta magát. Az

új elmélet szerint a cigányok egy magasabb és egy alacsonyabb műveltségi fokon álló afrikai nép összevegyüléséből eredtek. A műveletlenebb törzsek közé a bushmannok s az őserdők törpe lakói tartoznak, akik nomád életmódot folytatnak s még a vadászathoz is a legkezdetlegesebb fegyvereket használják. A műveltebb nép sem lehetett őstermelő, mert a cigányokban semmi nyoma sincs a rőghöz kötöttség iránti hajlamnak. De viszont a faluvégi sátrak alján annyira elterjedt babona, kártyavetés, igézés, jóvendülés, kuruzslás azt látszik bizonyítani, hogy ezek a mesterségek már őseredetűek. Ehhez azonban némileg fejlett értelem kell. Az olyan nép nem ért a kuruzsláshoz, a varázsláshoz, melynél a gondolkodás alig haladja túl az eszejobb állapotát. Afrikában vannak szerezsen népfajok, amelyek efféle csodás dolgok kitalálásával és megfejtésével nagy előszeretettel foglalkoznak. Valószínű, hogy őseinknek nagyrésztük volt a cigányfaj kiválásában.

* **Az őrmesterek estélye.** A helybeli cs. és kir. 39. gyalogezred őrmesterei f. hó 18-án, azaz szombaton este a „Pavillon laktanya kázinó helyiségében táncszal egybekötött társas estélyt rendez, melyre a meghívókat a mai nappal már kibocsájtották. Az est sikerét az ügyes rendezőség biztosítja. A meghívó belépti jegyül is szolgál.

* **Monstre párbaj-pör.** A jövő héten érdekes párbaj ügyet fog tárgyalni a debreceni kir. törvényszék. Hat fiatal ember fog ülni a vádlottak padján, mind a hatan párbaj vétséggel vannak vádolva. A tárgyalásra a hat vádlotton kívül huszonnégy segéd és négy orvos van beidézve a tárgyalás előre láthatólag több napig eltart.

* **Megint örökösöket keresnek.** Uj-Bidzoo csehországi város egyik ügyvédje levelet irt a fővárosi tanácsnak, kutatná ki özvegy Tóth Ernőné, született Mészáros Gizella gyermekeit, akik Budapesten élnek. A bidzoni járásbíróson ugyanis nagyobb összegű örökséget kezelnek számukra s ha az örökösök h a m a r o s a n nem jelennek, az osztrák kincstárba száll a vagyon. Tóth Ernő a Károlyi grófok uradalmának tisztviselője volt s özvegye 1896-ban halt meg Ujpesten.

* **Angol, francia és német nyelven,** nemkülömben zongora oktatásban órákat óhajt adni egy oklevéllel bíró uri nő, czim a kiadóhivatalban.

* **Kitűnő házi koszt.** kapható Kosuth utca 24. szám alatt. Bővebb értesítést nyerhetni ugyennott.

* **Debreczeni Ujságra** bármely naptól kezdve elfogad előfizetést lapunk kiadóhivatala (Hungária

palota). Előfizetési ára egy hónapra korán reggel házhoz hordva ötven krajcár. A Debreczeni Ujság egyes számainak ára 2 krajcár. Kapható minden tőzsdében és az utcai elárusítóknál.

TÁVIRATOK.

— A Debreceni Ujság éjjeli táviratai. —

Tiszáék nem nyilatkoznak.

Budapest. (A Debr. Ujság ered. fáv.) Az egész magyarországi sajtó közölte a hirt, hogy Tisza Kálmán és Tisza István Nagyváradra mennek, a hol a politikai helyzet alakulására vonatkozólag jelentőség teljes nyilatkozatokat tesznek és hogy majd ők javasolják, hogy a nagyváradi szabadelvű párt Széll Kálmán miniszterelnök és a kormánytöbbségi tagjai iránt bizalmat kifejezzék. — Ezt a hirt most hivatalosan leczáfolják. A Bud. Tud. félhivatalos könyomatos hírlaptudósító ugyanis azt írja, hogy Tiszáék nem mennek e hó 15-én Nagyváradra s így nyilatkozni sem fognak.

Schmidt államtitkár lemondása.

Budapest, (Debreceni Ujság ered. távirata.) Schmidt József a kereskedelemügyi miniszterium állam titkára a mai nap folyamán leköszönt állásáról. E lemondás okát a legutóbb bekövetkezett politikai helyzet-változatokban találhatjuk fel. Utódjául Vörös Lászlót emlegetik. A Schmidt József lemondásáról szóló hirt hivatalosan még nem erősítették meg.

A belga királyné betegsége.

Brüsszel, (Debreceni Ujság ered. távirata.) Mióta a belga királynő rendkívül súlyos természetű megbetegedése híre bejárta a világ sajtót, azóta sok különféle variációkban tárgyalják e betegség keletkezésének okát. Ezen többé kevésbé discret természetű híresztelések leginkább a belga főváros előkelő, tehát az udvarhoz közel álló köréből repülnek világgá. Sokan tudni vélik hogy a királynő betegsége egy szerencsére rosszul sikerült öngyilkossági kísérlet eredménye, nevezetesen a királynőnek nemrég rendkívül heves jelenete volt kissé Don Juan természetű felséges férjével s e fölött való elkeseredésében arzénikummal mérgezte magát. A kirtelen jött orvosi

segély ugyan megmentette a felséges asszony életét, de a mérge veszedelmes hatását nem lehetett teljesen elhárítani s a királynő nagyfokú béggyuladást kapott. Így beszélnek ezt a belga ugynevezett „jólétesült“ körök.

A párisi események.

Páris, márcz. 13. (A Debreczeni Ujság ered. táv.) Az „Eclair“ és a „Gaulois“ arról értesül, hogy Freycinet hadügyminiszter nem engedte meg Gonse és Pellieux tábornokoknak, hogy azokra a vádakra, melyeket Eszterházy ellenük emelt, válaszoljanak.

A la goubrani katasztrófa.

Páris, márcz. 13. (A Debreczeni Ujság ered. táv.) Az „Eclair“ tudni véli, hogy a la goubrani robbanás ügyében megindított hivatalos vizsgálataiból ki fog tűnni, hogy a katasztrófa nem a véletlen műve és az a híresztelés, hogy a robbanás anarkista merényletre vezetendő vissza, egyre nagyobb valószínűséget nyer.

A belga királyné betegsége.

Brüsszel, márcz. 12. (A Debreczeni Ujság ered. táv.) A királyné állapotáról ma este kiadott orvosi jelentés szerint a gyógyulás halad, a beteg alszik és ereje gyarapodik.

Huszonhárom vádlott.

Budapest, (Debreceni Ujság ered. távirata.) Huszonhárom vádlott állott ma a budapesti büntető törvényszék harmadik tanácsa előtt, a mely Haupt Albert bíró elnöklelte alatt ült össze. A tárgyalást az esküdtzéki teremben tartották, mely szépen megtelt a vádlottakkal és börtönőrökkel. A vádlottak közül tizen egy tolvajsözövetkezeti tagjai, a kik a múlt évben nem kevesebb, mint harmincegy lopást és betörést követtek el. A többi tizenhárom vádlottat orgazdaság büntette miatt vonták felelőségre a törvényszék. A banda feje Malács Koszta kertészlegény volt, a ki már fegyházviselt ember és a főváros területéről örökre ki van tiltva. Cinkostársai többnyire fiatal suhancok a legidősebb 20 éves, a legfiatalabb 14 éves. Nevük már régen be van jegyezve a rendőrség fekete könyvébe. A törvényszék gyorsan haladt előre az egyes esetek letárgyalásával. Számos tanut hallgatott ki, a kik többnyire terhelőleg vallottak, míg maguk a vádlottak derűre, borura hol tagadnak, hol beismerésben vannak. Délig a törvényszék tizennyole esetet tárgyalt le; köztük öt olyan esetet, amikor a tolvajbanda tagjai üzletek kirakatait alkuleszal felnyitva vagy feltörve loptak el apróbb tárgyakat. De volt olyan eset is, a melyben egyik tolvaj lopta meg a másikat, míg az aludt. Mulatságos volt, hogy az ilyen eseteknél, az eddig egyesült erővel tagadó vádlot-

tak, hogyan vádolták egymást tolvajlással, zsebmetéssel, rablással. A tárgyalás valószínűleg holnap is tart.

VEGYES.

Eltűnt leány. Egy fiatal leány rejtélyes eltűnése tartja most nagy izgatottságban — mint nekünk táviratozzák — Mohács lakosságát. Az eltűnt leányt Skodnic Máriaának hívják, feltűnő szép tizenhét éves teremtés és a tanítóképezde második osztályának növendéke volt. Tegnapelőtt este öthat óra tájban ment el hazulról s azóta nyoma veszett. Azt hiszik, hogy megszöktették, de sokkal valószínűbb ennél az a föltevés, hogy a Dunába vetette magát, mert — mint többször mondta — megunta az életét.

Saját haját dobta a kutyának Encsről írják nekünk: Borzalmas öngyilkosságot követett el e hó 9-ikén délután özv. Idrányi Verona öreg matrona. Miután sokáig nem mutatkozott, lakása ajtaját feltörték s az asszonyt vérében fetrengve találták. A gyomra egészen föl volt metszve. Még élt és azt mondta, hogy haját a kutyának dobta. Másnap délben iszonyu kínok közt meghalt.

Az öngyilkosság szele. A new-yorki Maical Record közli a következő szinte hihetetlen hírt; Brazília déli részében s Dél-Amerika egyéb országaiban is időnkint valami különös szél fúj, amelyet a benszülöttek az „öngyilkosság szelének“ hívnak s melytől nagyon félnek. Ez a szél a levegőben olyan változást idéz elő, hogy az emberek ilyenkor szinte megőrülnek s nagyon hajlanak az öngyilkosságra. Az „öngyilkosság szele“ nedvesség és melegé teszi a levegőt. Az amerikai statisztikusok már régen konstatálták, hogy ennek a szélnek a megjelenése rendszeren összeesik az öngyilkosságok számának rendkívüli emelkedésével.

Különös öngyilkosság. Életunt férfiak között gyakran akadnak olyanok, a kik vízzel töltött pisztolylyal vetnek véget földi nyomoruságaiknak. Az ilyen lövésről általánosan elterjedt hit, — hogy föltétlenül rögtöni halált okoz. Erre nézve egy gráci anthropológus gyűjtött össze érdekes adatokat. Egy alkalommal egy csendőr lötte meg magát víztöltéssel. Mikor megtalálták, a falhoz támaszkodva állott ott holtan, szolgálati fegyvere a balkezeben. A földet agyvelővel kevert vértöcsa lepte el jó darabon. Megállapították, hogy a csendőr a két szemek között lött be. Ezen helyen egy korona nagyságu seb volt löporfüsttel bemoeskolva. Hátul a koponyán, s hol a víz kijött, négyszer akkora seb tángott. A puskacsővé, valamint a kilőtt töltény hüvelyén vízcespekkeszillogtak.

József főherceg családja és a csizmadiáné.

József főherceg udvarának egy régi ismerősétől hallottuk az itt következő kedves adomát: Alesuthon egyszer, hogy Klotild főhercegasszony serdülő leányaival nagyobb sétáról tért vissza, egy csizmadiánéforma asszony állta az utjukat.

— No lelkecském, már csak könynyelmű lehet a mamájuk, hogy ilyen vékony tüledálló-ban hagyja kimenni ebben az istentelen hidegben.

A főhercegnő éppen a kis főhercegnők mellé ért s megnyugtatta az ismeretlen jóképű polgárasszonyt, hogy prémmel vannak ám béelve azok a kabátkák.

— Fityfirity, fityfiritymunkák, — rossz portéka — mormogá az asszony, aztán saját vastag posztó, báránybőrö bundájára mutatva, megjegyezte, hogy Tatán harmincöt forintért vette neki az ura, Köntös János.

És hiába erősítette a főhercegnő, hogy melegen vannak a lánykák öltözve, egyre csak duruzsolt:

— Haj, haj, ha nekem ilyen lányaim volnának, a cipőjüket is báránybőrrel béleltetném.

Végre a kastélyhoz értek s itt elbucszott a fenséges család Köntösné asszonyomtól, aki ámulva látta, hogy egy cifraruhás ereszti be őket. Nem állhatta meg, hogy ne tudakozódjék a familia kiléte után, mire a cifraruhás ember megmondota, hogy a József főhercegé. Köntösné szörnyen elrestelte magát, de aztán mégis azt gondolta, hogy reperálni kellene a dolgot. Hiszen ha az a familia, a József főhercegé akkor eza a cifraruhás ur bizonyár maga a főherceg. Oda is ment hozzá bátor lépésekkel s régimódi pukkerlítésinálva mondá:

— Azt már meg kell adni, hogy remek lányai vannak fenségednek!

A cifraruhás ur persze csak a főherceg vadásza volt — és ez a kis epizód csak egy abból a száz meg száz apró történetkéből, amelyekkel már életében adomáiba foglalta a magyar nép József főherceget és a családját.

GAZDASÁG.

Fenyegető egérveszedelem. Az idei enyhe tél az egerekre nézve igen kedvező volt s attól lehet tartani, hogy a még enyhébb idő bekövetkezésekor

rendkívül el fognak szaporodni s igen nagy károkat fognak a vetésekben tenni. A gazdáknak tehát már most kellene alkalmas módokról és eszközök ről gondoskodni, hogy az egerek még a tavasz beköszönése előtt kiirtassanak, nehogy a tavaszi vetésekben és a meleg időben fejlődésnek induló ősziekben nagy károkat tegyenek.

A gyermek tűzhalála.

Borgó-Tihán a lefolyt éjjel Mihál Ichjel fuvarozó házában tűz ütött ki. E lángok rohamosan terjedtek, hogy mire az alvó család a veszélyt észrevette, a faalkotmány oldalrészei is tűzben állottak.

Mihálnak, aki csak délután tért haza Bukovinából szekérével, eszébe jutott az áru, amely még a szekeren fölrakva áll s elsőnek menekült ki az ablakon.

Csak annyit kiáltott vissza leleségének; „Mentsd ki a gyermekeket. Az asszony a köréje sereglett hét gyermekét szerencsésen kitudszkolt s többet nem látva, ő is kiugrott az ablakon. A legfiatalabbik, egy hét éves leányka, pedig sirva futott egyik szobából a másikba, de menekülni már nem birt.

Ezalatt égni kezdtek már a gerendák is, a mennyezet a rajta fölhalmozott 200 q. zab sulya alatt beszakadt s maga alá temette a szerencsétlen gyermeket. Akkor az apa már keresésére indult a családjának s midőn a gyermekeit észrevette, az volt első kérdése; „Itt vagytok mind?”

— Itt vagyunk mind, — szóltak a gyermekek.

De az apa nyorsan észrevette, hogy legkisebbik leánykája hiányzik. Örülten rohant a lángterbe, de gyermekét sehol sem láthatta. Reggel az elégett zab hamuja allatt lelte meg a kormmá vált holttestet,

A szerencsétlen ember, kinek este még 7—8 ezer forintnyi vagyona volt egy éjjel át gyermekét s összes vagyont elvesztette, úgy hogy jószívű emberek könyörületére van utalva. A boldogtalan család esete nagy részvétet keltett mindenfelé.

Hasznos tudnivalók.

A ribizke és kőszmétebokrok tavaszi trágyázása számos kísérlet szerint igen célszerűnek bizonyult. A trágyázás úgy történik, hogy a bokrok körül a földet eltávolítjuk s a gyökerekre, melyeket földeltávolítása közben megsérteni nem szabad, egy kis érett marhatrágyát teszünk s aztán a földet ismét vissza tesszük reá. Megjegyezzük azonban, hogy az így trágyázott ribizke- és kőszmétebokrokat és fácskákat száraz nyáron gyakran és jól meg kell öntözni.

Milyen földben terem legjobban a hónapos retek? A kertészke-

déssel foglalkozó gazdasszonyok gyakran panaszkodnak a miatt, hogy a hónapos retek nem akar kertjükben sikerülni. Ennek különféle okai lehetnek, s ezek közt a leggyakoribb és legfontosabb ok az, hogy a retek nem találja meg az illető földben azokat a tápanyagokat, melyek fejlődéséhez szükségesek. A hónapos retek laza, de tápdus földet szeret. Legjobban olyan földben terem és legízletesebb is az olyan földben termett hónapos retek, mely közé melegágyi vagy komposzt földet kevertek. A sovány talajban termett hónapos retek apró és izetlen.

Mulattató.

Kibúvó.

Tehát visszautasítja szívből jövő, tisztességes szándéku ajánlatomat?

— Tudja, Simkó ur, én a női emancipációnak vagyok a hive, tehát várja meg, míg én kérem meg önt.

Moderá szerelem.

— Mondja csak, Kotlár ur, ön sohasem volt életében szerelmes?

— Dehogyan nem! Ezelőtt vagy 5 évvel olyan szerelmes voltam, hogy ki sem mondhatom. S minthogy szerelmemet nem viszonzta az illető, hát még meg is akartam magamat ölni.

— Ez érdekes!

— Hogy hívják az imádottját?

— Azt bizony már nem tudom.

— Milyen volt: szőke, vagy barna?

— Már azt sem tudom. — Csak annyit tudok, hogy valakibe örültem szerelmes voltam, de hogy kibe: ha megölnek, se tudnám megmondani.

Logika.

Belép egy fiatalember egy könyvkereskedésbe. Megkérdezte már több könyv árát, de még semmit sem vett. Mikor még egy könyvnek megkérdezte az árát, de nem volt, a kereskedő megragadta és szépen kidobta.

— Miért dobta ki, Kohn ur? — kérdezte a bíró?

— Mert nem akart venni.

— Hogyan tudja, hogy nem akart venni?

— Mert semmit sem alkudott.

Csarnok.

A gyár tündére.

REGÉNY.

84. Folytatás.

Teréznek igazságot adott Szivák Béla. Engedték, hogy Borlai a lakására térjen. Sokkal jobban örültek ők azon,

hogy mindnyájukra nézve szerencsésen végződött az éjjeli kaland, semhogy megbolygassák pár perez előtt helyreállott boldogságukat azzal, hogy Borlaira támadjanak.

Ott maradt még a másik kocsi, elhatározták, hogy arra felszállnak. Aki nem tér a kocsiba, az felül a bakokra.

Éppen készülődtek a be és felszálláshoz, mikor a távolból lárma, zaj ütötte meg a fülöket.

— Mi az?

— Mi történt? Hallják!

— Sok kocsi jön.

— Tyü! — kiáltott fel Szivák Béla — most lesz világos előttem. Hiszen beküldtünk a tűzoltókért, azok érkeznek.

— Igaz! Igaz! Azok lesznek.

— Gyorsan fel a kocsira. Menjünk hamar elibük és értesítsük őket, hogy már eloltottuk a tüzet.

Ugy is történt.

Menten kocsira ültek és csakhamar szemben találták a felvonuló tűzoltócsapatot. Értesítették a tűz lokalizálásáról s azután folytatták utjukat a kocsin Magdáék házához.

Ott aztán megindult a rosszul kezdődött multság. Boldogan beszéltek a jó sikerről, Borlai tervének meghiúsulásáról és még boldogabban beszélgettek az édes jövőről.

Szivák Béla biztos volt abban, sőt Teréznek is nagy örömet szerzett nyilatkozatával, hogy szüleinek most már alig ha lesz panasa ez ellen a házasság ellen.

Ebben a boldog tudatban folyt a multság a legédesebb hangulatban.

(Folyt. köv.)

Szombaton két új regény közlését kezdjük el.

Szinlap.

Ma, Kedden „C” bérletben.

II. RÁKÓCZI FERENCZ fogsága.

Történeti színmű 5 felv. Irta; Szigligeti E.

SZEMÉLYEK:

Zrinyi Ilona	— — —	F. Csigházy E.
Rákóczy Ferencz	— — —	Komjáthy J.
Zrinyi Boldizsár	— — —	Fenyéri M.
Károly fejedelem	— — —	Bartha J.
Amália	— — —	F. Halmi M.
Gr. Buccellini	— — —	Szentes J.
Kolonics	— — —	Csatár Gy.
Longueval	— — —	Odry Á.
Lehmann	— — —	Tanay J.
Olivér	— — —	Szabó Irma.
Knitelius	— — —	Sziklai M.
Gróf Bercsényi M.	— — —	Szacsvay S.
Gróf Vay	— — —	Mezey A.
Bálint	— — —	Püspöki J.
Kristóf	— — —	Rubos Á.
Örmester	— — —	Serfőzy Gy.
Lengyel követ	— — —	Karacs J.
Magyar követ	— — —	Csáky F.

Holnap; A kápolnai csata.

Uj találmány!

Szép akar lenni?

ha igen, úgy használja csupán a **FAY-féle arcz-crém**et. Egyedüli ártalmatlan: csoda hatásu vegy-crém a szépség ápolására u. m. szeplő, májfoltok, vörös pattanások, miltesszer s mindennemű bőrtisztátalanság ellen.

Nem zsiros, gyorsan felszívódó kellemes illatu arcz-crém, mely nappal is jól használható.

Egy nagy tégely ára 1 frt.

Készíti

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész H.-Szoboszlón.

Debreczeni főraktár

Dr. **Rothschnek V. Emil** gyógyszer-tára Kossuth-u., **Tamassy** féle gyógyszer-tár.**Fáy Crème szappan 50 kr.**

! Uj találmány!

Ártalmatlan vegy-crém.

Higant nem tartalmaz.

A közönség figyelmébe!

A tüdővész, tífus és differitisz terjedésének meggátlására, a legalkalmasabb, a legkitűnőbb szer a valódi

amerikai Dustless

Ennek az a kiváló előnye is van, hogy a legpompásabb szobapadló máz. Pormentes, megóvjva a butorokat, kereskedésben az árukat. Kopást és padló rothadást kizár. Semmi hozzá nem tapad,

tisztítja a levegőt

feleslegessé teszi a surolást.

Ennek a kitűnő szernek az egyedüli képviselőjét Debreczenre nézve, mély tisztelettel alulírott válaítam el.

Midőn a n. é. közönség figyelmét erre felhívni szerencsém van egyben tisztelettel kérem, hogy megrendeléseikkel elkeresni s e megfizethetlen előnyökkel bíró szer hasznáról meggyőződni méltóztassék.

Mint mindenben úgy ebben is igyekezni fogok a közönség igényeinek pontosan megfelelni.

Szives megrendelést kér

tisztelettel

TURAI FARKAS

(Miklós-utca.)

Hangszer-gyár.

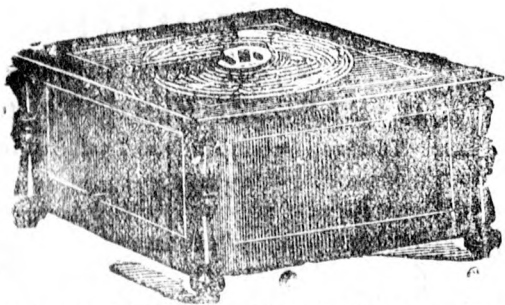

Csász. és kir. udvari szállítók.

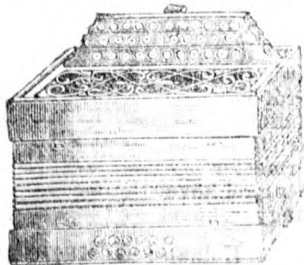
Sternberg Armin és Testv.

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Miniatúr-Ariston

zen új találmányu bájos hangszerezen a legkedveltebb magyar vagy más nótákat elhuzhatja még az is, kinek fogalma sincs a zenehez. Ára 8.50, a kóták darabja 25 kr.

Kitűnő hangu **harmonikk**
3 frittól feljebb 4, 5, 6, 8, 10 frt.

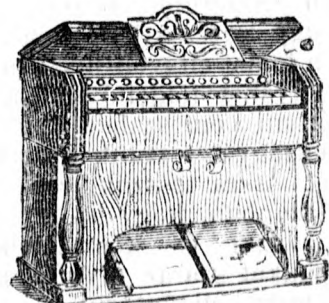
Zongora-termek:

Kossuth Lajos-utca:

Zenepalota.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes hangu **zongorák** a legdusabb választékban.

Mindenütt elismert, saját gyártmányu iskola, szalon és egyházi **harmonikumok.**

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő-művekről és zenélő disztárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedűk, fuvolák, cimbalmok, citerák, harmoniumok, zongorák stbről ingyen és bermentve küldetik, csak megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendéglősöknek zenélő automaták.